

КУЛТУРНО УМЕТНИЧКО ДРУШТВО
"ЉУБОМИР ИВАНОВИЋ ГЕЏА"
организује концерт
"ВРАТИЋЕ СЕ РОДЕ..."

ДОМ КУЛТУРЕ У КОВАЧЕВЦУ
субота 25.04.2026. у 20:00 h

ГОСТИ:
КУД "ГОША СМЕДЕРЕВСКА" ПАЛАНКА
КУД "ЈАНКО КАТИЋ 1896" МЛАДЕНОВАЦ
КУД "ПРЕЛО" РАБРОВАЦ

УЛАЗ: 300,00 дин
ИНФО:
062 200 486

У овом броју:
**Преглед активности
МУП Србије**

**Јавни позив за подношење
иницијатива за доделу јавних
признања Градске општине
Младеновац за 2026. годину**

- **Како изабрати ауто-школу?**
- **Заштита вишне и шрешње**
- **Човек са фотографије**

**Вештачка интелигенција у свакодневици
Када је одговор довољан?**

Вести из општина: општине 7. и 8.

Фудбал

**ОФК Младеновац убедљиво победио
Врчинце - 5:1, а Рајковчани забележили
вредну победу у гостима. Јагњилци
поражени у Гроцкој.**

**У општинској лиги без промена на врху
табеле - Кршљани и даље први.
Остале вести из фудбала на страни 8.**

**Караџе: Злато за Ању Стевановић
Рвање: Богат програм рвача**

Подржите „МЛАДЕНОВАЧКИ ГЛАС“

Ако вам значи оно што читате у новинама,
подржите наш рад симболичном уплатом.
Скенирајте вашим мобилним телефоном,
опцијом „IPS плаћање“ QR код. Ваших 20 динара
биће велика помоћ да новине опстану и трају.

Србија добила први регионални центар за управљање отпадом по свим светским стандардима

Завршена санитарна депонија

То је први од многих регионалних центара који ће се изградити широм Србије.

Foto: Dario Konstantinović/Ministarstvo za zaštitu životne sredine

Завршетак радова на изградњи санитарне депоније, као најважнијег елемента комплексног регионалног центра за управљање отпадом „Еко-Тамнава“, у месту Каленић, у општини Уб, свечано је обележен у присуству бројних званичника. То је први од многих регионалних центара који ће се изградити широм Србије.

Министарка заштите животне средине, Сара Павков, истакла је да је ово убедљиво највећи еколошки пројекат у области управљања отпадом деценијама уназад, који отвара ново поглавље у систему управљања отпадом у нашој земљи.

„Ова локација је некада била површински коп у оквиру рударског басена Колубара, а данас уместо деградираног подручја имамо модеран зелени инфраструктурни систем на око 40 хектара, где смо и ми данас симболично посејали траву. Бенефите овог савременог система, уз стални мониторинг и висок ниво заштите животне средине, осетиће више од пола милиона људи и 15 локалних самоуправа које гравитирају ка овој локацији – Уб, Лајковац, Љиг, Мионица, Осечина, Владимирци, Коцељева, Лозница, Ваљево, Мали Зворник, Крупањ, Обреновац, Љубовија, Лазаревац, Барајево“, рекла је Павков.

Министарка је истакла и да ће овај регионални центар убрзо почети са пробним радом, а за годину дана биће потпуно функционалан и оперативан. Прве допремљене количине отпада се очекују већ током лета, а планирано је да се на овом месту годишње одложи 165.000 тона отпада.

„До 2030. године изградимо или унапредити регионалне центре од севера до југа Србије. Уз већ оперативне регионалне центре, имаћемо модерне системе за управљање отпадом и у Сомбору, Новом Саду, Инђији, Сремској Митровици, Убу, Новој Вароши и Пироту. До исте године 2030, више од 3,7 милиона становника у чак 80 градова и општина ће имати решен систем за управљање отпадом, који ће третирати 1,4 милиона тона отпада годишње. Да грађани боље разумеју, данас радимо да би до 2030. године сваки други килограм комуналног отпада био безбедно одложен на санитарну депонију“, објаснила је Павков. Министарка је захвалила и међународним партнерима ЕБРД и АФД на подршци, како кроз кредитну линију, тако и кроз експертизу и искуство које су донели.

(ЕУправно зашито/Министарство за заштиту животне средине)

Преглед активности МУП Србије

• Поводом инцидента који се догодио у Новом Саду Полицијска управа у Новом Саду обавештава јавност да је предузела све мере и радње из своје надлежности како би утврдила одговорност свих учесника у том догађају. Након покушаја преласка улице на обележеном пешачком прелазу шездесетшестогодишњег грађанина из Сремских Карловаца, је негодовао због блокирања раскрснице, полицијски службеници су га, у циљу спречавања нарушавања јавног реда и мира, издвојили, легитимисали и упозорили на понашање. По налогу основног јавног тужиоца, полиција је идентификовала тридесетогодишњег Новосађанина који је вербално напао овог грађанина, обавила са њим разговор и доставила извештај тужилаштву.

• Припадници Министарства унутрашњих послова, ухапсили су А. Ж. (1999.), Д. Г. (2002.) и П. Ј. (2004.) због постојања основане сумње да су извршили кривична дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја и фалсификовање исправа. Полиција је претресом станова и других просторија пронашла и одузела три пушке, од којих један снајпер и једна аутоматска, пиштољ, аутоматски пиштољ, аутомат, више пригушивача и оквира за муницију, ласерски нишан и друге додатке за оружје, више од 320 комада муниције различитог калибра и више стотина грама материје за коју постоје основи сумње да је експлозив са детонаторском капсом. (на фотографији)

• Припадници Министарства унутрашњих послова, Полицијске управе у Врању, а по налогу поднете кривичну пријаву против М. М. (1990.) из Бора због постојања основа сумње да је извршио кривично дело недозвољен промет акцизних производа. Полицијски службеници су приликом контроле путничког возила „Опел“, пронашли 140 килограма резаног дувана и 150 боксова цигарета намењених даљој продаји чиме је оштећен буџет Србије за 1.509.895 динара.

• Припадници Министарства унутрашњих послова, Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду, ухапсили су М. М. (1985) из Зрењанина, због постојања основа сумње да је извршио кривично дело проневера у обављању привредне делатности. Сумња се да М. М., као руководилац продаје у једном зрењанинском привредном друштву, у периоду од октобра 2024. до фебруара 2025. године, није уплаћивао нарачун овог предузећа дневне пазаре које је претходно преузимао из малопродајних објеката и на овај начин је, како се сумња, оштетио ово привредно друштво за 3.101.578 динара.

• Припадници Министарства унутрашњих послова, Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду, ухапсили су Д. Г. (1991.) из овог града, због постојања основа сумње да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица. Сумња се да је он, у периоду од 2020. до 2024. године, у својству заступника Удружења грађана „Институт за друштвени развој“ из Новог Сада, ненаменски и без реализације основних уговора, потрошио 3,8 милиона динара исплаћених од Градске управе за привреду, Града Новог Сада.

Комисија за јавна признања Скупишћине Градске општине Младеновац упућује

Јавни позив

за подношење иницијатива за доделу јавних признања
Градске општине Младеновац за 2026. годину

Позивају се грађани и правна лица са пребивалиштем, односно седиштем на територији Градске општине Младеновац, да учествују у поступку доделе јавних признања Градске општине Младеновац, подношењем иницијативе, односно предлагањем кандидата за доделу следећих јавних признања:

1. **Грба Градске општине Младеновац**, који се додељује појединцу или групи за заједничко дело, као и правном лицу без обзира на пребивалиште појединца, односно седиште правног лица, за највреднија достигнућа остварена у дужем временском периоду и укупно стваралаштво који доприносе свеукупном развоју и афирмацији општине;

2. **Малог грба Градске општине Младеновац**, који представља награду за стваралаштво младих и додељује се појединцу за значајна остварења или групи за заједничко дело и то лицима старосне доби до 25 година, са пребивалиштем на територији општине Младеновац;

3. **Повеље Градске општине Младеновац**, која се додељује појединцу или групи за заједничко дело, са пребивалиштем, као и правном лицу са седиштем на територији општине Младеновац, за изузетне резултате остварене у претходној години у областима: привреда, пољопривреда, туризам, образовање и васпитање, наука, култура, здравствена заштита, социјална и дејча заштита, спорт, новинарство и публицистика, екологија, архитектура и урбанизам;

4. **Захвалнице Градске општине Младеновац**, која се додељује домаћим и страним институцијама, општинама, градовима и другим правним лицима, као и појединцима за заслуге постигнуте на плану успостављања успешне сарадње, пружања помоћи и остваривања пројеката од посебног значаја за општину Младеновац, без обзира на пребивалиште појединца, односно седиште правног лица.

Иницијатива се подноси Комисији за јавна признања у писаној форми (у затвореном коверту) са подацима о предложеном кандидату (име, презиме, година и место рођења, адреса, односно фирма и седиште правног лица), образложењем (разложима за подношење иницијативе) и личним подацима подносиоца иницијативе (име и презиме, адреса), најкасније до 20.5.2026. године, до 15.30 часова, преко писарнице Управе градске општине Младеновац или поштом на адресу - Скупштина градске општине Младеновац, Комисија за јавна признања, Јанка Катића бр. 6, 11400 Младеновац, са назнаком - Иницијатива за доделу јавних признања, закључно са 20.5.2026. године.

Непотпуне и неблаговремене иницијативе неће бити узете у разматрање, као и иницијативе којом физичко или правно лице само себе предлаже за доделу јавног признања.

Подносилац иницијативе може истовремено канديدовати исто физичко или правно лице за више јавних признања, с тим да се истом кандидату може доделити само једно јавно признање.

Одлуку о додели јавних признања доноси Скупштина градске општине Младеновац, на предлог Комисије за јавна признања. IV Додатне информације могу се добити у Служби за послове органа градске општине Младеновац, Улица Јанка Катића бр. 6, или путем броја телефона 8241-644.

Велики успех Николе Симића

Ученик основне школе „Коста Ђукић”, Никола Симић 7/3, освојио је прво место на Републичком такмичењу из енглеског језика са освојеним максималним бројем поена 40/40! Републичко такмичење је одржано на Филозофском факултету у Новом Саду, а учествовало је преко 630 ученика.

Никола истиче да велику захвалност дугује својој наставници Тањи Нинковић која му је током школовања усадила љубав према енглеском језику.

Упозорење грађанима

Поводом појаве лажних СМС порука о наводним казнама и попустима за плаћање, Министарство унутрашњих послова - Управа саобраћајне полиције, обавештава грађане да су уочене лажне СМС поруке у којима се, злоупотребом назива државних органа, грађани доводе у заблуду да имају изречену новчану казну. Позивамо грађане да не отварају сумњиве линкове из СМС порука, не уносе личне и банкарске податке на непровереним сајтовима и да све информације проверавају искључиво преко портала еУправа или надлежних организационих јединица МУП-а.

Младеновцу додељено 13.920.000 динара за куповину нове смећарке

Председница Градске општине Младеновац Сузана Васић потписала је уговор са министарком заштите животне средине Саром Павлов, чиме је обезбеђена значајна подршка за унапређење комуналне инфраструктуре у Младеновцу. На основу конкурса Министарство животне средине ГО Младеновац доделило је средства у износу од 13.920.000 динара за набавку новог возила за одношење отпада. Ова инвестиција има за циљ унапређење система управљања отпадом, повећање ефикасности комуналних услуга и подизање нивоа заштите животне средине на територији општине. Потписивање уговора протекло је у конструктивној атмосфери, уз заједничку поруку о важности улагања у одрживи развој очувања животне средине. Потписивању уговора је присуствовао и помоћник министра др Страхини Стојковић, који је истакао значај сарадње локалне самоуправе и државне институције у реализацији пројекта од јавног интереса. Реализацијом овог пројекта Младеновац наставља да унапређује комуналну инфраструктуру и ствара боље услове за живот својих грађана, уз одговорнији однос према животној средини.

Коментар

За кога се игра фудбал на Селтерсу?

Ако је за утеху, ситуација није много боља ни у срединама где су исписиване најсветлије странице југословенског и српског клупског фудбала, али то не умањује епроблем који разара ионако оронуло битисање најстаријег младеновачког лигаша. Прошлонедељну утакмицу од изузетне важности у борби за зонашки опстанак одиграној на Селтерсу између ОФК Младеновца и Врчина (5:1) пратило је само двадесетак гледалаца, од којих се број присталица домаћег тима могао избројати на прстима једне руке. Фудбал је одавно престао да буде само игра са лоптом већ је огледало друштва и инструмент идентификације односно осликавање колективног индетитета и припадности. Ширум планете за локалне градове фудбал је један од најраспрострањенијих симбола индетита, док је у Србији кроз разна уршавања вредности па тако и у Младеновцу доспео до маргина и претворен у небитност коју не признају само занесеници за коју је то још увек најбитнија споредна ствар на свету.

Није Младеновац једина средина у којој су локалци замерали што је њихов клуб „легија странаца“ и где се пласирало оно чувено - Треба да играју наша деца ... Они којима је стало искључиво до квалитета и резултата имали су и одговор који би гласио - Ако неко жели да гледа своје дете онда то може да учини у свом дворишту или сеоском клубу, а за савезни ранг потребно је много више од обичне „шеве“ и шутирања лопте. Данас када састав ОФК Младеновца чине скоро сви фудбалери из града под Космајем предвођени локалним тренерима посета на трибинама достигла је историјски минимум што захтева дубљу анализу не би ли се повратило поверење и оживеле трибине. Да (не)препознавање проблема буде још веће, некеме је од клупских руководиоца пало је на памет да пошаље децу из млађих селекција у наплату карата 200 динара! У овом тренутку приоритет је лигашки опстанак, али неоспорно да треба пронаћи решење које би допринело већој заинтересованости и утакмице ОФК Младеновца претворити у локални празник као што је то било у данима кад се на Селтерсу играо фудбал другостепеног националног ранга.

Драган Николић Гула

Саветі будућим возачима

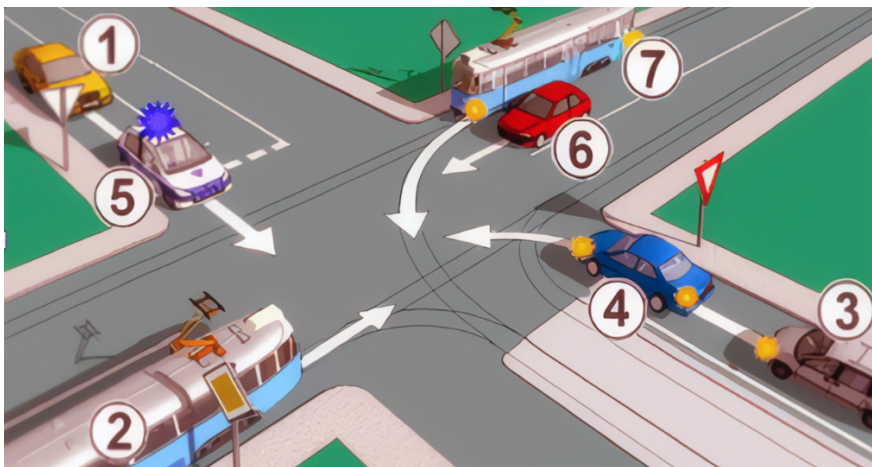
Како изабрати добру ауто-школу?

Цена, искуства и савети пријатеља, опремљеност простора, стање возног парка, практично и теоријско подучавање само су неки од критеријума избора ауто-школе. Цена је најчешће пресудан фактор на основу којег се будући возачи одлучују за „кућу обуке“. То не би требало да буде главни критеријум. За добијање возачке дозволе кандидати широм земље почетно издвајају у просеку од 60.000 до 80.000 динара, наравно под условом да положи из првог пута. Полагање тестова (теоријски део) је 6.000 и излазнакна полагање (вожња) је 6.000 динара. Али, већина озбиљних ауто-škola никада неће клијентима нудити нереално јефтину обуку. Јер, уколико је неко уложио у квалитетан кадар, нова и климатизована возила и стручну обуку, мораће да понуди вишу цену. Зато би се, пре него што се погледа ценовник, ваљало распитати у кругу познаника и пријатеља и упоредити њихова искуства. Где су полагали вожњу, како су задовољни обуком и односом инструктора према њима, из ког пута су положили вожњу, како се сналазе за воланом по стицању дозволе... Све су то информације које могу помоћи при доношењу одлуке. Осим савета пријатеља, увек је добро и посетити ауто-школу и распитати се о опремљености простора, стању возног парка, практичном и теоријском подучавању, али и

о незаобилазним ценама. Важан фактор у одлуци је и удаљеност школе од пребивалишта када се има на уму да обука траје и три месеца и да је практична и теоријска настава обавезна. Кандидати који се одлуче да уплове у свет саобраћаја за пробну возачку дозволу морају да одслушају теоријску наставку која се састоји од 40 часова, прођу практичну обуку која је такође 40 часова, али и да положи теоријски и практични испит. Због гужви у ауто школама и дугим чекањем на испит, Привредна комора ауто-школа Србије огласила се по овом питању. На сваком практичном испиту, каже се у саопштењу, присуствују два испитивача, један из ауто школе а други из МУП-а. На практичном испиту може да се испита од пет до седам кандидата дневно, зависно од категорије и града у којем се спроводи испит. Број испитивача у МУП-у је мањи од 200, број испитивача у ауто школама је око 600. Скоро свака ауто школа заврши обуку са више кандидата од броја које је могуће испитати на редовним терминима полагања. Сваки следећи додатни испит се добија само након послатог захтева, и само ако има слободних термина. Кандидатима зато једино предстоји да се „наоружају” стрпљењем и да на испиту покажу што боље знање и тако уштеде и време и новац.

Желько Мушавић

Мозгалица за возаче

[illegible]

Ко не сме да пије магнезијум? /3

Болести црева мењају правила игре :Када се помене магнезијум-цитрат, многи одмах помисле на његово лаксативно дејство. Реч је о облику магнезијума везаном за лимунску киселину. Управо због тог природног лаксативног ефекта, он се често користи за решавање проблема са опстипацијом (затвором). Али шта се дешава код особа са инфламаторним болестима црева, попут Кроне болести или улцерозног колитиса? Лаксативни ефекат може погоршати већ постојеће тегобе. С друге стране, магнезијум-оксид се слабо апсорбује у дигестивном тракту и чешће се користи за ублажавање горушице. Код особа са осетљивим цревима, сваки од ових облика може изазвати додатну дијареју, надимање или болове у стомаку. Разлика између глицината, цитрата и оксида није само хемијска; то је разлика која не може доносити олакшање, а неке погоршање симптома. **Интеракције са лековима које се лако превиде:** Магнезијум ступа у интеракцију са бројним лековима:

Антибиотици: Тетрациклини и флуорохинолони се слабије апсорбују ако се узимају истовремено са магнезијумом. Бисфосфонати: Лекови за остеопорозу губе на ефикасности. **Диуретици:** Зависно од типа, могу драстично повећати или смањити ниво магнезијума у телу. Звучи иронично, али минерал који узимате да бисте се осећали боље може умањити дејство лекова који су вам неопходни за здравље. **Када труднице треба да буду на опрезу:** Магнезијум се често препоручује трудницама због грчева у ногама или несанице. Ипак, високе дозе магнезијума, посебно у трећем триместру, могу утицати на мишиће материце. Труднице би требало да узимају суплементе искључиво по савету гинеколога, у тачно дефинисаним дозама. Храна попут бадема, спанаћа или смеђег пиринча остаје најбезбеднија алтернатива. **Старије особе и танка линија између користи и штете:** Старијим особама магнезијум је потребан за енергију и кости, али они често пију више лекова истовремено, што повећава ризик од интеракција. Како функција бубрега природно опада са годинама, чак и умерене дозе суплемената могу постати проблематичне. Магнезијум-лактат се често сматра „нежнијим“ за стомак код старијих пацијената, али је консултација са лекаром незаобилазна. **Није сваки облик за свакога:** На тржишту постоји много различитих облика, а сваки има специфичну намену: **Магнезијум-глицинат:** Најбоља биорасположивост и најмање шансе за стомачне проблеме. **Магнезијум-малат:** Често се препоручује код хроничног умора и болова у мишићима (фибрилоалгија). **Магнезијум-сулфат:** Најчешће се користи за купке за опуштање мишића.

Mr Ph Биљана Мунџавиџ

Савези: Пишу стручњаци ПССС Младеновац

Заштита вишње и трешње

Вишња и трешња су значајне врсте у Србији. Вишња се углавном користи за прераду, док се трешња пласира на тржиште као свеж производ. Губици услед болести и штеточина могу бити веома високи, чак и преко 50% приноса. Циљ заштите је очување приноса и квалитета плода, уз рационалну и безбедну примену средстава за заштиту биља.

Биолошке особине и осетљивост: Период цветања доводи до инфекције гљивичним патогенима. Влажно и кишовито време погодује развоју болести. Осетљивост плода на пуцање услед велике влаге додатно повећава ризик од инфекција.

Велики економски значај имају: *Blumeriella jaarii* (пегавост листа вишње), симптоми су ситне пурпурне пеге, а последица је масовно опадање листа током лета. Тиме се смањује фотосинтеза и долази до слабијег формирања родних пупољака. Треба пратити инокулум и временске услове и проценити потребу за хемијском интервенцијом. По потреби могућа је примена фунгицида у овој фази и то најчешће 10-15 дана по прецветавању. *Monilia fructigena* (сушење плодова) *Monilia laxa* (сушење цветова и гранчица) Презимљава мицелијом у мумифицираним плодовима. Заштита се изводи у периоду цветања и прецветавања. Повремени економски значај има *Stigmata carpophylla* (шупљикавост листа), презимљава мицелијом у зараженим гранчицама и рак ранама. Сасецањем и уништавањем заражених гранчица као и коришћењем препарата на бази бакра у фенофази мировања смањује се инфекциони потенцијал патогена. Штеточине које имају велики економски значај су *Phagoletis cerasi* (трешњина мува) и *Aphididae* (лисне ваши). Током интентивног раста плодова почиње лет трешњине муве, а касније и полагање јаја. Постављањем жутих лепљивих плоча у крошњу смањује се бројност популације трешњине муве. Третман инсектицидима се обавља пре полагања јаја. Лисне ваши као и црвени воћни паучинар презимљавају у стадијуму зимских јаја на кори, најчешће у пукотинама и око пупољака. Ваши исисавају биљне сокове и тиме изазивају увијање и деформацију листова а могу пренети и вирусну заразу. Заштита у фази мировања почиње већ у јесен применом бакарних препарата, у рано пролеће применом бакра са мине-

ралним уљем. Заштита пред цветање и пуно цветање применом фунгицида на бази ципродинила непосредно пред отварање првих цветова или када се отвори 10-30% цветова смањује опасност од монилиозног сушења. Хемијска интервенција инсектицидима у овој фази није могућа због опрашивача. Заштита у фази прецветавања, уколико је дошло до заражавања цветова обољење се шири са цветних остатака на гранчице и јавља се увенуће и сушење избојака. Уколико је дошло до инфекције механичким скидањем јаче нападнутих гранчица само се смањује опасност од сушења већих грана. Заштита у почетку листања, ако лисне ваши и гриње паучинари нису под контролом могућа је хемијска интервенција у овој фази применом акарицида и инсекто-акарицида. Заштита у фази пораста плодова и младара, у овој фази могућа је примена инсекто-акарицида и то када се утврди напад од око 15% прегледаних грана на мање од 5% биљака. Током вегетације патоген спорулише и може доћи до заражавања плодова, посебно ако дође до њиховог озлеђивања. Сакупљањем и уништавањем оболелих плодова као и спречавањем озлеђивања плодова знатно се смањује опасност од монилиозе трулежи плодова. Заштита у фази завршетка пораста плодова и почетак зрења, почетком зрења имаго трешњине муве интентивно лети и полаже јаја на плодове. Примена инсектицида у овој фази је обавезна. Интервенише се пре полагања јаја и то третирањем крошње и стабла уз додавање атрактаната.

Д-р инж. Милица Ђурђевић, ПССС Београд

Модерне студије разоткривају мит о жуманцају

Непријатељ здравља или погрешно схваћена намирница?

Уколико упитате било ког стручњака за исхрану, он ће вам рећи да жуманце заиста садржи доста холестерола, али однос између холестерола у храни и оног у крви није тако једноставан као што смо раније мислили. Већина холестерола у нашем телу не долази директно из хране него се ствара у јетри. Другим речима, оно што једемо не диктира аутоматски ниво холестерола у крви. Деценијама су смернице о здравој исхрани саветовале ограничавање холестерола на мање од 300 мг дневно. Ово је директно утицало на репутацију конзумације јаја и посебно жуманца, као нечега што „треба избегавати“. Та препорука је уклоњена, јер подаци из истраживања нису подржали директну везу између холестерола из хране и срчаних болести.

Научници су открили да је уместо холестерола из хране, zasiћена маст оно што највише утиче на ниво лошег ЛДЛ холестерола у крви. Ове масти се налазе у путеру, масном меду, пуномасним млечним производима и неким биљним уљима попут кокосовог. Другим речима, начин на који припремате јаја, или шта једете уз њих, често је важнији фактор за срце него само жуманце. Јаја пржена у густом слоју путера уз додатак сланине и белог хлеба, различити су од јаја спремљених са поврћем и на маслиновом уљу. Треба узети у обзир да жуманце није само холестерол, он је пун витамина (А, Д, Е, К), протеина, фолата, лутеина, зеаксантина и холина, хранљивих материја које многи људи тешко добијају из других извора.

Доктори се слажу да не постоји универзална препорука, јер се количине разликују од особе до особе. Код већине здравих особа, једно до два јаја дневно не повећавају значајно ЛДЛ холестерол, те она могу бити део здраве исхране. Важно је знати: Постоје тзв. „хипер-респондери“, особе код којих унос холестерола из хране може довести до израженијег пораста ЛДЛ вредности у крви. Генетика, инсулинска резистенција, дијабетес типа 2, као и укупни образац исхране, играју важну улогу у томе како тело метаболише холестерол.

РАЗМЕНА КЊИГА

СУБОТА 25. АПРИЛ
ОД 11:00 ДО 14:00
ТРГ У МЛАДЕНОВЦУ

ГЛАСОВЕ њриче за машиу и ум Човек са фотографије

Фотографија је била у старој кутији.

Ништа необично — таквих је имао на десетине. Црно-беле, избледеле, са оштрим сенкама и људима који гледају право у објектив као да знају да ће ту остати заувек. Ова је била означена само једном речју: „Вашар“

Младеновац, крај шездесетих.

Препознао је место одмах. Ливада поред пута, импровизоване тезге, људи у кошуљама кратких рукава, деца која трче. Стао је мало дуже него обично.

Због једног човека. Није био у првом плану. Није био ни у центру.

Стајао је са стране, као неко ко није дошао због вашара. Гледао је у објектив.

Није се сећао да га је икада видео. А памтио је лица. То му је био посао, навика, живот.

Окренуо је фотографију. Није било ништа исписано.

Сутрадан је поново узео исту кутију. Нешто га је вукло. Пронашао је другу фотографију.

Друга година. Друго место. Нека свечаност испред зграде општине. Исти људи, другачија гардероба.

И — исти човек. Опет са стране. Опет гледа у објектив. Срце се мало убрзало. Не због тога што је ту. Него због тога што — није требало да буде.

Трећа фотографија. Железничка станица.

Неко испраћа војника. Сузе, загрљаји, подигнуте руке. И у позадини — он. Није учествовао. Само је гледао. Више није било сумње. Човек је био на свакој фотографији. Различите године. Различити догађаји. Иста позиција. Исто лице. Без старења.

Покушао је да се сети да ли је тако икада фотографисао некога. Да ли је неко могао да стане у кадар а да га он не примети.

Није могао. Те вечери, извадио је све фотографије. Ред по ред. Година по година.

На свакој — исти човек. Увек мало у страну. Увек окренут ка објективу.

И онда је нашао једну коју није препознао. Ни место. Ни људе.

На њој — улица. Празна. Светло као пред олују. И човек. Сада ближе него икад.

Држао је фотографију дуже него остале. И тада је приметио нешто што до тада није видео.

Човек више није гледао у објектив. Гледао је — изван њега. Тачно у место где он стоји док гледа фотографију. Полако је подигао поглед. Соба је била тиха. Фотографије разбацане по столу.

Није био сам. Неко је стајао иза њега. И није морао да се окрене да би знао ко је.

Јер је први пут разумео зашто је човек са сваке фотографије увек гледао у објектив.

Није гледао фотографа.

Чекао је да неко други — почне да га гледа.

(Глас и AI)

У следећем броју: *Глас који касни*

У корак са временом

Шта ВИ може, а шта не може

Вештачка интелигенција у свакодневици

Када је одговор довољан?

Ако смо се у претходном тексту питали шта значи „знати“, природно је да се сада запитамо и нешто друго: када је одговор који добијемо — довољан.

Данас до одговора долазимо брже него икада. Једно питање, неколико секунди, и решење је ту. Али брзина са којом добијамо одговор не говори ништа о томе да ли смо га заиста разумели. Често прихватимо прво објашњење које делује убедљиво и наставимо даље, као да је тиме процес завршен. Али разумевање не функционише тако. Оно тражи проверу, поређење и понекад ново питање. Одговор може бити тачан, а да ипак не буде довољан. Недостаје му контекст, веза са другим чињеницама или једноставно — дубина. Вештачка интелигенција нам у томе помаже, али не доноси одлуку уместо нас. Она може да понуди више начина да се нешто објасни, али не може да процени да ли смо стали тамо где треба. Та одлука остаје на човеку. У новинарству је то посебно важно. Није довољно добити одговор — потребно је знати да ли је то прави одговор и да ли је потпун. Понекад је оно што недостаје важније од онога што је речено.

Зато питање више није само како доћи до информације, већ када стати. Да ли нам је довољно да нешто знамо у основи, или смо спремни да идемо корак даље и проверимо да ли иза првог одговора постоји још нешто. У времену у коме су одговори увек на дохват руке, право знање се можда све више препознаје по томе колико смо спремни да не станемо на првом који добијемо.

То нас доводи до још једне важне разлике коју данас лако превидимо. Постоји разлика између одговора који нас умирује и одговора који нас тера да размишљамо. Први нам даје осећај да смо завршили посао. Други нас задржава, понекад и збуњује, али управо тај немир често води ка стварном разумевању.

Вештачка интелигенција уме да понуди оба. Може да да једноставан, јасан одговор који затвара тему. Али може и да отвори нова питања, да покаже да иза првог решења постоји још неколико могућих објашњења. Шта ћемо изабрати, зависи од нас.

У пракси, то значи да одговор не треба посматрати као крај, већ као почетак. Ако нас наведе да поставимо следеће питање, онда је урадио више него што на први поглед изгледа. Ако нас, пак, заустави и не остави простор за даље размишљање, вероватно је остао на површини.

Зато се данас све чешће показује да квалитет знања не зависи само од тога шта смо сазнали, већ и од тога шта смо после тога урадили. Да ли смо проверили, повезали, довели у сумњу. Или смо прихватили и наставили даље.

И можда је управо у томе највећа промена коју доноси ово време. Одговори више нису реткост. Али способност да препознамо када нису довољни — то остаје нешто што не можемо препустити ниједном систему.

Припремили: Слободан Сјанковић Лицко и ChatGPT-5.2

За љубишље паса

Обука паса (11)

Може ли неко, уместо вас, да обучи вашег пса основним стварима јер немате ни времена ни знања за то?

Да. То може да буде, рецимо, младић из комшилука који је већ сасвим пристojно обучио свог пса и који ће, за неку надокнаду или цепарац, преузети обуку вашег младог пса. То може да буде и професионални дресер код кога ћете одлазити, неколико пута недељно, на обуку или ћете морати да оставите свог пса код њега.

И једна и друга варијанта је прихватљива али би, ипак, било најбоље да основну дресуру са својим псом одрадите баш ви. Тиме ћете успоставити нераскидивну везу са својим псом и он ће вас, управо зато, више поштовати и волети.

Углавном, нешто морате да уложите у обуку пса: или своје драгоцено време или свој тешко зарађен новац. Најгора је варијанта не васпитавати и не обучити свог пса јер последице такве ваше неодговорне одлуке, у једном тренутку, могу бити најскупље. Бирајте...

Ко све може да дресира пса?

Свако ко воли псе! Заправо, не морате да будете ни фантастичан ни искусан дресер да бисте пристojно васпитали свог пса. Али, у том послу морате дефинитивно да будете предани и доследни. Шта то значи?

То значи да у обуци свог пса морате да знате да донесете правилне одлуке о томе где ће, на пример, пас спавати, када и где ће јести, које ће играчке имати, које наредбе мора да поштује. Уз то, обука ће само још више подстакнути урођене вештине пса и учврстити ваш статус вође у његовим очима. Наравно, обука ће и вама помоћи да боље разумете свог љубимца. Када упознате и схватите говор његовог тела видећете да нема ни једног живог створа на свету које вам може приуштити толико лепог дружења као што то може ваш пас.

Душан Мариновић www.natura.rs

(Наставиће се)

Београдска зона: Победа за беј из ојасне зоне ОФК Младеновац – Врчин 5:1 (2:0)

Стадион Селтерс. Гледалаца 80. Судија: Александар Чумић. Стрелци: Маринковић у 13. и 39, Дамњановић у 63, Микић у 77. и Кретић у 87. минути за ОФК Младеновац, а Спасојевић у 47. минути за Врчин. Жути картони: Марковић (ОФК Младеновац), а Ивковић, Карић, Дабегић и Марић (Врчин).

ОФК МЛАДЕНОВАЦ: Марић, Маринковић (од 61. Спасовић), Марковић (од 61. Машановић), Јаносевић (од 61. Кретић), Стојиљковић, Костић, Дамњановић, Максимовић, Јанковић (од 61. Кретић), Стојановић (од 69. Милошевић).

Младеновачани ништа нису препустили случају већ су одмах кренули силовито не би ли већ у првом делу сусрета стигли до капиталне предности. Свесни чињенице да се у протоколу гостујућег тима нашло само дванаест фудбалера, изабраници тренера Младена Бркића покушали су да наметну ритам који би „ломио“ хендикепираног противника јер није био у могућности да освези поставу изузев увођења у игру само једног резервног играча. Играо се 13. минут кад је после течне акције и правовременог проигравања Маринковић довео Младеновачане у вођство. Исти играч је и у 39. минути лоб ударцем „матирао“ голмана Ковачевића за 2:0.

У другом полувремену, у 47. минути кажњена је лоша поставка одбране домаћег тима кад је Спасојевић из непосредне близине савладао голмана Марића. Кренули су гости офанзивно у нади да брзо стигну до изједначења што се претворило у „нокаут“ почев од 63. минути кад је капитен Дамњановић упутио прецизан ударац главом за 3:1. Завршницу сусрета обележили су играчи који су у игру ушли са клупе. Прво је Алекса Микић постигао свој шести погодак у овом такмичарском циклусу, а у 87. минути зонашки пр-

На данашњи дан, 24. април:

1792. Француски капетан Клод Жозеф Руже де Лил компоновао је „Марсељезу“, која је касније постала химна Француске.

1815. У Такову, под вођством Милоша Обреновића, почео је Други српски устанак против турске власти. Устанак је окончан споразумом којим је Србија добила самоуправу.

1833. Рођен је црногорски војвода и писац Марко Миљанов Поповић који се истакао у борби против Турака.

1856. Рођен је француски маршал Филип Петен, херој из Првог светског рата након победе над Немцима код Вердена. У Другом светском рату сарађивао је са нацистичком Немачком и био на челу квислиншке владе у Вишију.

1916. У Даблину је почео антибритански устанак („Ускршњи устанак“) за независну Ирску Републику. Британске трупе угушиле су устанак за шест дана.

1945. Америчке трупе су у Другом светском рату ослободиле немачки концентрациони логор Дахау.

1970. Кина је лансирала први вештачки сателит.

1975. Троје људи је погинуло у нападу немачке терористичке групе Бадер-Мајнхоф на амбасаду Немачке у Стокхолму.

1987. Слободан Милошевић, тадашњи председник Председништва Савеза комуниста Србије, посетио је Косово Поље и дао подршку Србима са Косова који су се жалили на све агресивнији национализам косовских Албанаца. Та подршка, симболично је изражена реченицом „Нико не сме да вас бије!“

2013. Председник Србије Томислав Николић рекао је за РТВ Босне и Херцеговине да му је жао због свих злочина које су починили Срби из Србије над Бошњацима.

2016. На ванредним парламентарним изборима у Србији листа окупљена око Српске напредне странке освојила је 48,25 одсто гласова. У нови сазив парламента ушло је још 11 листа.

2023. Од последица загађења ваздуха годишње у Европи умре 1.200 особа млађих од 18 година, наводи Европска агенција за екологију.

М. Г

венац постигао је Горан Кретић за коначних 5:1. Тим са Селтерса освојио је важне бодове у борби за опстанак и направио искорак ка жељеном циљу. У 21. колу, 26 априла, ОФК Младеновац гостује екипи Бељине.

Драјан Николић Гула

Прва београдска лига, прва Ц Борац - Омладинац 1:2 (1:1)

Играно 19. априла у Арнајеву. Судије: Биорац, Нинић и Матовић. Стрелци: Грубишић у 30.м (Борац), а Стеванчевић у 4. и 87.м (Омладинац). Жути картони: Радовић (Борац) и Јокић (Омладинац).

ОМЛАДИНАЦ: Јовановић, Јокић, Петровић, Матић, Томовић, Милишић, Ристић, Хајдуквельковић, Милојевић, Стеванчевић, Вукичевић. Играли су и Андрејевић, Жујовић и Урошевић.

Победа „злата вредна“ у борби за опстанак. У 21. колу Рајковчани опет гостују: 26. априла играће у Болечу.

Дунавац - Шумадија 1962 4:1 (0:0)

Играно 19. априла у Гроцкој. Судије: Поповић, Чумић и Стаменковић. Стрелци: Матић у 70. и 72, Анакојев у 74. и 76. (Дунавац), Буквић у 77.м (Шумадија 1962). Жути картони: Божић, Предић, Николић и Матић (Дунавац) и Јанковић (Шумадија 1962).

ШУМАДИЈА 1962: М. Јанковић, М. Ђорђевић, Ивић, Вуковић, Планић, Милојевић, Јанићијевић, Вучетић, Буквић, Вишњић, Максимовски. Играли су и М. Ђорђевић и С. Јанковић.

Свих 5 голова постигнуто је од 70. до 77. минута! У 21. колу Шумадија 1962 у Јагљилу, 26. априла, дочекује Винчу. После 20. кола Јагњилци су и даље претпоследњи, А Рајковчани су знатно поправили изгледе да задрже лигашки статус, уколико наставе са добрим играма и у финалу првенства.

СПОРТ

Ойштинска фудбалска лига

Без промена у врху табеле: Кршљани воде

У Општинској лиги одиграно је 16 коло. Резултати: Велика Крсна - Слога 5:1, СУФ Борац 1943 - Студент 5:1, Марковац - Иванча 8:1, Влашка - Космајац 0:2. Ковачевац 1956 - Напредак 3:0. Слободан је био СУФ Рабровац 1946.

Кршљани не попуштају са победама. После 16. кола први су са 44 бода и једина су екипа у ОФЛ која, до сада, није изгубила утакмицу. Космајац из Кораћице је други са 5 бодова мање. До краја првенства остало је још 5 кола и само чудо би могло да спречи Кршљане да се врате у Прву београдску лигу, група Ц. У 17. колу састају се: Иванча - Рабровац 1946, Напредак - Борац 1943, Ковачевац 1956 - Велика Крсна, ОФК Студент - Влашка и Космајац - Марковац. Слободна је Слога.

Друи омладинска лига

ОФК Младеновац - Колубара 5:5

Утакмица играна 22. априла на стадиону „Селтерс“ пред 10 гледалаца. Судије: Милетић, Мишић и Луковић. Стрелци: Чупић у 20, 49. и 90+3, Милошевић у 38. и 67.м. (ОФК Младеновац). Симић у 4. и 23, Петровић у 12, Росић у 42. и Тејић у 90+1.м (Колубара).

ОФК МЛАДЕНОВАЦ: Луковић, Милосављевић, Спасић, Пејчић, Јевић, Чупић, Спасовић, Јанковић, Ћирковић, Милошевић, Јаредић. Играли су и Урошевић, Весић, Гајић, Радосављевић, Весић и Мишковић. Тренер: Предраг Дубоњац.

У 20. колу, 5. маја ОФК Младеновац играће у Белом Пољу против Омладинца.

Друи лига ђионира

ОФК Младеновац - ОФК Балкан 0:1

ОФК МЛАДЕНОВАЦ: Л. Ђорђевић, Јанковић, Мирковић, Живковић, Ђуровић, Малишић, Дабић, Ивковић, Бојковић, А. Ђорђевић, Трпковић.

Једини гол гости из Барајева постигли су у 44. минуту. У следећем колу пинорири гостују у Београду екипи ОФК Караоке.

Трећа лига ђионира, ђруи В

Сопот - Ковачевац 1956 4:1

Убедљив пораз у Сопоту, а једини гол за Ковачевчане постигао је Стојић. У 20. колу млади Ковачевчани дочекују 26. априла Црвенку.

Прва лига ђеишлића, ђруи В

Гардош - ОФК Младеновац 4:0

У петом колу, 29. априла петлићи дочекују Раднички (НБ).

Лига ђеишлића, ђруи Г

Омладинац - Селтерс 1:4

Гловима Стеванчевића, Радојковића, Миленковића и Таскова „Селтерсови“ петлићи донели су из Великог Поља три бода. У 14. колу „Селтерс“ дочекује 25. априла Барајево 1977.

Караије

Успех каратиста на Купу Београда

У дане викенда у Спортском центру „Љубомир Ивановић-Геца“ у Младеновцу одржано је традиционално такмичење Куп Београда у каратеу. Такмичари карате клуба „Селтерс“ постигли су изванредне резултате у свим категоријама.

Резултати: Ања Стевановић, сениорке, -50кг, злато; Ања Стевановић, јуниорке -48кг, злато, Магдалена Пејчић, сениорке -61кг, злато; Елена Стевановић, сениорке +68кг, сребро; Магдалена

Пејчић јуниорке -59кг, бронза; Огњен Пауновић, јуниори -76кг, бронза; Огњен Пауновић, сениори -75кг, бронза; Ања Павловић, кадеткиње А-с47кг, бронза и Мила Јовановић, кадеткиње А+61кг, бронза.

Борбе тим сениори: Јовановић, Милић, Пауновић, сребро и борбе тим јуниорке: Јовановић, Стевановић, Пејчић, бронза. Поред освојених медаља такмичари КК „Селтерс“ пласирали су се на Куп Србије који ће бити одржан у мају у Новом Саду.

Рвање: Боиаш ђроірам насиуи

Преко Швајцарске, Сарајева и Љубљане до Сомбора

Такмичари Рвачког Клуба „Љубомир Ивановић-Геца“ у априлу месецу наступили су на четири велика такмичења. У Швајцарском граду Мартингн кантон Валис одржано је сениорско првенство Швајцарске у Грчко-Римском стилу на ком је такмичар „Геце“ Јовица Папић наступио за РК „Олтен“ и у категорији до 60кг освојио бронзану медаљу. У Сарајеву је прошлог викенда одржан међународни рвачки турнир трофеј града Сарајева. РК „Љубомир Ивановић-Геца“ клуб је освојио 6 медаља: једну златну, 2 сребрне и три бронзане медаље. Прво место освојила је Ела Марковић, сребрни су били Касим Садикај, код млађих сениора и Страхиња Ивановић код пионира, док су бронзу освојили Јусуф Садикај код млађих сениора и пионери Немања Миливојевић и Вукашин Пржуљ. На турниру је учествовало 120 такмичара из 6 земаља и 20 клубова. Екипа Србије је наступила и у Словенији на међународном рвачком турниру у рвању за жене „Бир Куп Пољчане“ на ком је наступила Кристина Трифуновић, која је у категорији до 57кг у узрасту кадеткиња у17 освојила треће место. Наступила је и у сениорској конкуренцији у категорији до 59кг и такође је освојила треће место. У Сомбору је у организацији рвачког клуба Соко одржан куп Србије „Трофеј Петар Цуцић“ у9 и у11. Најмлађи дечаци „Геце“ освојили су осам медаља: једну златну, две сребрне и пет бронзаних медаља. У узрасту у9 медаље су освојили Илија Важић златну, Јеврем Марковић, Лазар Црногорац, Максим Поповић, Василије Питулић, бронзане као и Павле Ивановић сребрну. У узрасту у11 друго место и сребрну медаљу освојио Страхиња ивановић, док је Саша Живановић освојио треће место.

